

वृतः सहस्रैर्दशभिर्गजानामनिवर्त्तिनां । रथैश्च दशसाहस्रैर्वृतो याहि धनञ्जयं । ७६०
 दुःशासनो दुर्विषहः सुबाहुर्दुष्प्रधर्षणः । एते त्वामनुयास्यन्ति पत्तिभिर्बहुभिर्वृताः ।
 जहि कृष्णो महेष्वासो धर्मराजश्च मातुल । नकुलं सहदेवश्च भीमसेनश्च पाण्डवं ।
 देवानामिव देवेन्द्र जयाशा त्वाय मे स्थिता । जहि मातुल कौन्तेयानसुरानिव पावकिः ।
 एवमुक्तो यथौ पार्थान् तव पुत्रेण चोदितः । महत्या सेनया सार्द्धं तव पुत्रैश्च दंशितः ।
 प्रियार्थं तव पुत्रस्य दिधक्षुः पाण्डुनन्दनान् । ततः प्रवृत्ते युद्धं तावकानां परैः सह । ७६१
 प्रयाते सौबले राजन् पाण्डवानामनीकिनी । बलेन महता युक्तः सूतपुत्रस्तु सात्त्वतं ।
 अभ्ययात्त्वरितो युद्धे किरन् शरशतान् बद्धन् । समेत्य तावकाः सर्वे सात्यकिं पर्यवारयन् ।
 भारद्वाजस्ततो गत्वा धृष्टद्युम्नरथम्प्रति । महद्युद्धं तदा चक्रे निशीथे भरतर्षभ ।
 धृष्टद्युम्नेन शूरेण पाञ्चालैश्च सहाहुतं । ७६२
 इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि घटोत्कचवधपर्वणि सङ्कुलयुद्धे एकसप्तत्यधिकशतोऽध्यायः ॥ १७१ ॥
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ ततस्ते पार्थिवाः सर्वे त्वदीया युद्धदुर्मदाः । अमृत्यमाणाः संरम्भा युयुधानरथं प्रति । ७६३
 ते रथैः कल्पितैराजन् हेमरत्नविभूषितैः । सार्दिभिश्च गजैश्चैव परिवव्रुः स्म सात्त्वतं ।
 अथैनं कोष्ठकोकृत्य सर्वतस्ते महारथाः । सिंहनादं महत् कृत्वा तर्जयन्तश्चतुर्दिशं ।
 तेऽभ्यवर्षञ्करैस्तीक्ष्णैः सात्यकिं सत्यविक्रमं । त्वरमाणा महावीरा माधवस्य बधैषिणः ।
 तान् दृष्ट्वापततस्तूर्णं शैनेयः परवीवहा । प्रत्यगृह्णान्महाबाहुः प्रमुञ्चन् विशिखान् बद्धन् ।
 तत्र वीरो महेष्वासः सात्यकिर्युद्धदुर्मदः । निचकर्त्त शिरांस्तुयैः शरैः सन्नतपर्वभिः । ७६४
 हस्तिहस्तान् हयग्रीवान् बाह्वनपि च साङ्गदान् । चुरप्रैः शातयामास तावकानान्तु माधवः ।
 पतितैश्चामरैश्चैव श्वेतच्छत्रैश्च भारत । बभूव धरणी पूर्णा नक्षत्रैर्द्यौर्वरि प्रभो ।
 तेषान्तु युयुधानेन बध्यतां युधि भारत । बभूव तुमुलः शब्दः प्रेतानामिव क्रन्दतां ।
 तेन शब्देन महता पूरितेयं वसुन्धरा । रात्रिः समभवच्चापि घोररूपा मयाबहा ।
 दीर्घमाणं बलं दृष्ट्वा युयुधानशराहतं । श्रुत्वा तु विपुलं नादं निशीथेलोमहर्षणं । ७६५
 सुतस्तवाब्रवीद्राजन् सारथिं रथिनाम्बरः । यत्रैव शब्दस्तत्राश्वाश्चादयेति पुनः पुनः ।
 तेन सञ्चोद्यमानस्तु ततस्तांस्तुरगोत्तमान् । सूतः सञ्चोदयामास युयुधानरथम्प्रति ।
 ततो दुर्योधनो राजा दृढधन्वा जितक्लमः । शीघ्रहस्तश्चित्रयोधो युयुधानमुपाद्रवत् ।
 ततः पूर्णायतोत्सृष्टैर्मंसशोणितभोजनैः । दुर्योधनं द्वादशभिर्माधवः प्रत्यविध्यत ।
 दुर्योधनस्तेन तथा पूर्वमेवार्दितः शरैः । शैनेयं दशभिर्व्याणैः प्रत्यविध्यदमर्षितः । ७६६
 ततः समभवद्युद्धमहुतोपमदर्शनं । पाञ्चालानाञ्च सर्वेषां तावकानाञ्च सर्वशः ।
 शैनेयस्तु रणे क्रुद्धस्तव पुत्रं महारथं । सायकानामशोत्वा तु विशाधारवि भारत ।
 ततोऽस्य बाह्वान् समरे शरैर्निन्ये यमचयं । सारथिञ्च रथात्तूर्णं पातयामास शत्रुहा ।